

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.084
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії	Володимир Кондур
	(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1970 року народження, громадянин	України
	(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчив у 2016 році	Міжнародний гуманітарний університет
	(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю (спеціальностями)	«Правознавство»
	(за дипломом)
працює заступником директора	Департамент моніторингу додержання рівних прав і свобод, національних меншин та релігійних поглядів, Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини м. Київ
	(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконав акредитовану освітньо-наукову програму	Право
Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом	Одеського державного
	(повне найменування закладу)
університету внутрішніх справ від «18» червня 2025 року № 323, у складі:	
	вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)
Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Віра Галунько доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративної діяльності поліції факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ.
Рецензентів -	Ганна Собко доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права та кримінології факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ; Тетяна Волошанівська доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ
Офіційних опонентів -	Олена Назимко кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових та гуманітарних дисциплін ф-ту № 2 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ; Зоря Журавльова кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник приватної установи «Науково-дослідний інститут публічного права».
	(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «12» серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань 08 Право
(галузь знань)

Володимиру Кондуру
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)
на підставі публічного захисту дисертації «Правовий захист вразливих груп
населення: порівняльно-правове дослідження (на прикладі ромської
національної спільноти)»
(назва дисертації)
за спеціальністю (спеціальностями) 081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)
Дисертацію виконано в Одеському державному університеті внутрішніх справ
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Лілія Матвєєва, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри загальноправових дисциплін
факультету підготовки фахівців для органів досудового
розслідування Національної поліції України Одеського
державного університету внутрішніх справ.
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що
містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем
досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення
для галузі знань 08 Право.

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у
наукових фахових виданнях України, 3 тези доповідей на науково-практичних
конференціях.

1. Кондур В.А. Права ромського населення у практиці Європейського Суду
з прав людини. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. № 2. С.59-66.

2. Кондур В.А. Поняття вразливі групи населення у міжнародному та
національному праві. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне
правознавство»*. 2024. № 4. С. 694-699.

3. Кондур В. А. Реалізація та захист прав ромської національної меншини
в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія
Право. 2024. Випуск 85: частина 1. С. 202-208.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Олена Назимко, кандидат юридичних наук, доцент.

Належно оцінюючи позитивні моменти роботи Володимира Кондура, необхідно вказати і на наявність дискусійних чи таких, що потребують додаткової аргументації положень.

1. У другому розділі дослідження, дисертантом проведено змістовний огляд зарубіжної правової політики щодо вразливих груп. Проте, з огляду на значний інтерес до цієї тематики, можна було б побажати більш розгорнутого аналізу досвіду окремих країн. Зокрема, цікавим було б докладніше висвітлити практику держав Східної Європи, які, як і Україна, мають значні ромські меншини (наприклад, Румунія, Угорщина, Болгарія).

2. Автор проаналізував низку рішень Європейського суду з прав людини та дійшов висновку, що його практика відіграє важливу роль у становленні міжнародно-правових стандартів захисту прав вразливих груп населення. У цьому контексті постає питання: яким чином рішення Європейського суду з прав людини впливають на формування національних правових стандартів України у сфері захисту прав ромської національної меншини?

3. В ромській спільноті жінки часто стикаються з подвійною дискримінацією, зумовленою як їхньою етнічною належністю, так і за гендерною ознакою. На наш погляд, аспект гендерної рівності не отримав належної уваги в проведеній роботі. Хотілось би почути, якими можуть бути ефективні механізми захисту прав ромських жінок?

Висловлені зауваження та питання суттєво не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи. Вважаємо, що наукові положення дисертації висвітлені та обґрунтовані повною мірою, структурні елементи наукової новизни дисертаційного дослідження ґрунтовно та всебічно розкривають тематику дослідження.

Зоря Журавльова, кандидат юридичних наук.

Наголошуючи загалом на високому теоретичному рівні дослідження, його практичному значенні, слід торкнутися й дискусійних положень роботи:

1. Автор дисертаційного дослідження запропонував поняття «вразливі групи населення». Разом із цим доцільно було б уточнити співвідношення цього терміну з іншими близькими поняттями, які широко використовуються в юриспруденції та суспільних науках, такими як «соціально незахищені верстви», «малозахищені групи», «меншини» тощо. Попри те, що автор розглядає ці питання у першому розділі, більш ґрунтовний правовий аналіз дефініцій міг би сприяти чіткішому окресленню меж застосування терміну «вразливі групи» та зменшенню ризиків неоднозначностей у практичній сфері.

2. У дослідженні ромська спільнота одночасно представлена як етнічна меншина та як вразлива група. Однак автор не завжди достатньо ясно роз'яснює,

в яких обставинах одна з цих характеристик набуває більшого значення, що може призвести до термінологічної неоднозначності.

3. В роботі вдало використано дані опитувань і статистики щодо дискримінації ромів. Водночас, можна було б посилити емпіричну основу аналізу українського контексту додатковими конкретними прикладами з національної судової або адміністративної практики. Наприклад, цікаво було б проаналізувати резонансні кейси порушення прав ромів в Україні (як-то випадки погромів ромських таборів, судові справи щодо мови ворожнечі проти ромів, чи ситуації з доступом ромських дітей до шкіл) з точки зору реакції української правоохоронної та судової системи. Такий аналіз продемонстрував би, як саме на практиці реалізуються гарантії, що закріплені в законодавстві, і додатково обґрунтував би необхідність запропонованих автором змін. Розуміючи, що основний акцент роботи зроблено на теоретико-правовому та міжнародному аспектах, це зауваження радше вказує на можливості продовження дослідження в майбутньому – зокрема, у напрямі детального аналізу національної судової практики з питань захисту прав ромської спільноти.

У цілому зауваження мають дискусійний характер та не знижують загальну позитивну оцінку проведеного дослідження. Робота виконана на вельми актуальну тему, відрізняється новизною, містить приріст наукового знання щодо розв'язання теоретичних та практичних питань, пов'язаних з правовим захистом вразливих груп населення.

Ганна Собко, доктор юридичних наук, професор.

Констатуючи позитивні аспекти дисертаційного дослідження, варто зазначити, що деякі положення, висновки, пропозиції та рекомендації роботи мають дискусійний характер, викликають певні заперечення або потребують додаткового обґрунтування, зокрема:

1. У підрозділах 1.1 «Сучасний стан наукового дослідження правового захисту вразливих груп населення» та 1.2 «Вразливі групи населення: дефініція, види, загальна характеристика» автор приділяє значну увагу проблематиці захисту вразливих груп. Проте в роботі відсутнє чітке висловлення власного ставлення до сучасного стану досліджень, яке мало б сформуватися ще на етапі публікацій та апробації результатів.

2. У підрозділі 1.3 «Чинники, що зумовлюють вразливий стан ромської спільноти» автор запропонував критерії визначення вразливості залежно від різних показників, спираючись на дані загальнонаціонального соціологічного дослідження «Права людини в Україні» (стор. 62–63). Однак, на нашу думку, проведення власного дослідження чи опитування могло б дозволити виявити додаткові чинники або ж підтвердити/спростувати існуючі.

3. У роботі спостерігаються певні питання щодо структури та розподілу інформації між розділами. Зокрема, середній обсяг кожного підрозділу становить 17–18 сторінок, водночас підрозділ 1.1 «Сучасний стан наукового дослідження

правового захисту вразливих груп населення» налічує 11 сторінок, а підрозділ 1.2 «Вразливі групи населення: дефініція, види, загальна характеристика» – 12 сторінок. Можливо, варто було б об'єднати ці підрозділи, враховуючи їхню тематичну близькість, під загальною назвою «Вразливі групи населення: стан наукового дослідження, дефініції, види та загальна характеристика».

4. У підрозділі 2.1 «Міжнародні стандарти правового захисту вразливих груп населення» та підрозділі 2.2 «Державна правова політика зарубіжних держав у сфері захисту прав і свобод вразливих груп населення» автор здійснив компаративне дослідження, виокремивши аспекти, характерні для законодавства інших країн, але відсутні в національному. Однак, у роботі не уточнюється, які з цих положень доцільно було б імплементувати в українське законодавство. Таким чином, результати порівняльно-правового аналізу не були враховані під час розробки моделі нової антидискримінаційної політики.

Загалом, висловлені зауваження та рекомендації не впливають на загальну позитивну оцінку рецензованого дослідження, оскільки більшість із них мають дискусійний характер і не стосуються основних концептуальних положень дисертації. Вони мають рекомендаційний характер і розглядаються виключно як підстава для наукової дискусії.

Тетяна Волошанівська, доктор юридичних наук, доцент.

Не зважаючи на значну кількість позитивних моментів, у дисертаційному дослідженні є й ряд положень, висновків та пропозицій, які носять дискусійний характер і потребують додаткової аргументації у процесі публічного захисту, а саме:

1. У дисертації значна увага приділяється захисту прав вразливих груп населення, проте питання юридичної відповідальності державних органів та посадових осіб за порушення цих прав розглянуто недостатньо. Детальніше висвітлення цього аспекту могло б істотно підвищити практичну значущість дослідження.

2. Низка положень щодо Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року та Стратегія сприяння реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини, в українському суспільстві ромів до 2030 року викладені декларативно, без аналітичного обґрунтування її реальної ефективності. Було б доцільно навести приклади реалізованих програм або вказати причини їх неефективності.

Слід зазначити, що висловлені зауваження мають дискусійний та рекомендаційний характер, і тому істотно не впливають на загалом позитивну оцінку дисертаційного дослідження. Робота має значний теоретичний і практичний потенціал.

Віра Галуцько, доктор юридичних наук, професор – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За»	<u>5</u>	членів ради,
«Проти»	<u>1</u>	членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада
ДФ 41.884.084 присуджує

Володимиру Кондуру

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) .

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Віра ГАЛУНЬКО

(власне ім'я та прізвище)

